

Tuần: 30

Tiết dạy:

Bài 41: **DIỄN THỂ SINH THÁI**

Ngày soạn:

I. Khái niệm về diễn thể sinh thái.

1. Ví dụ: quá trình diễn thể ở đầm nước bị bồi cạn dần.
2. Khái niệm: *Diễn thể sinh thái là quá trình biến đổi tuần tự của quần xã qua các giai đoạn tương ứng với sự biến đổi của môi trường.*

II. Các loại diễn thể sinh thái.

1. Diễn thể nguyên sinh.

DTNS là diễn thể khởi đầu từ MT chưa có sinh vật. Các sinh vật đầu tiên phát tán tới hình thành QX tiên phong. Tiếp đó là giai đoạn hỗn hợp gồm các quần xã biến đổi tuần tự, thay thế lẫn nhau. Giai đoạn cuối hình thành quần xã tương đối ổn định.

2. Diễn thể thứ sinh

DTTS là diễn thể xuất hiện ở MT đã có quần xã sinh vật nhưng do sự thay đổi của tự nhiên hoặc tác động của con người dẫn tới bị hủy diệt. Một quần xã mới phục hồi thay thế quần xã bị hủy diệt, giai đoạn giữa gồm các quần xã thay thế lẫn nhau.

III. Nguyên nhân của diễn thể sinh thái

- Nguyên nhân bên ngoài: sự thay đổi của môi trường vật lí gây nên những biến đổi sâu sắc về cấu trúc quần xã.
- Nguyên nhân bên trong: do sự tương tác giữa các loài trong quần xã (như sự cạnh tranh gay gắt giữa các loài, quan hệ sinh vật ăn sinh vật... trong quần xã)
- Ngoài ra, sự tác động của con người đóng vai trò quan trọng trong quá trình diễn thể sinh thái.

IV. Tầm quan trọng của việc nghiên cứu diễn thể sinh thái.

- Hiểu được các quy luật phát triển của quần xã.
- Chủ động xây dựng kế hoạch trong việc bảo vệ, khai thác hợp lí các nguồn tài nguyên thiên nhiên.
- Đề xuất các biện pháp khắc phục những biến đổi bất lợi của môi trường, sinh vật và con người.

V. CŨNG CỐ

Câu 1: Diễn thể sinh thái là quá trình

- A. biến đổi tuần tự từ quần xã này đến quần xã khác
- B. thay thế liên tục từ quần xã này đến quần xã khác
- C. phát triển của quần xã sinh vật

D. biến đổi tuần tự của quần xã qua các giai đoạn tương ứng với sự biến đổi của môi trường

Câu 2 : Điều nào sau đây không phải là nguyên nhân dẫn đến diễn thế sinh thái?

- A. Do hoạt động khai thác tài nguyên của con người.
- B. Do cạnh tranh gay gắt giữa các loài trong quần xã.
- C. Do thay đổi các điều kiện tự nhiên khí hậu.
- D. Do cạnh tranh và hợp tác các loài trong quần xã.

Câu 3: Từ một rừng lim sau một thời gian biến đổi thành rừng sau sau là loại diễn thế

- A. nguyên sinh
- B. thứ sinh
- C. liên tục
- D. phân hủy

Câu 4: Quá trình hình thành 1 ao cá tự nhiên từ một hồ bom là diễn thế

- A. nguyên sinh
- B. thứ sinh
- C. liên tục
- D. phân hủy

Câu 5: Ý nghĩa của việc nghiên cứu diễn thế sinh thái là

- A. kịp thời đề xuất các biện pháp khắc phục những biến đổi bất lợi của môi trường, sinh vật và con người
- B. chủ động xây dựng kế hoạch trong việc bảo vệ và khai thác hợp lí các nguồn tài nguyên thiên nhiên, kịp thời đề xuất các biện pháp khắc phục những biến đổi bất lợi của môi trường, sinh vật và con người
- C. hiểu biết được các quy luật phát triển của quần xã sinh vật, dự đoán được các quần xã tồn tại trước đó và quần xã sẽ thay thế trong tương lai
- D. chủ động điều khiển diễn thế sinh thái theo ý muốn của con người

ĐÁP ÁN CÙNG CỐ

Câu 1: D

Câu 2: D

Câu 3: B

Câu 4: A

Câu 5: B